

Предмет: ВЛАШКИ ГОВОР СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ	Разред: ДРУГИ	Недељни фонд часова: 2	Годишњи фонд часова: 72
--	----------------------	-------------------------------	-----------------------------------

Циљ и задаци наставног предмета:

Циљ наставе влашког говора јесте да ученици овладају законитостима влашког говора на ком ће се усмено правилно изражавати, да упознају и оспособе се да тумаче књижевна дела, као и да негују тековине националне културе Влаха, обичаје и традицију.

Оперативни задаци:

- Упознавање и неговање тековина влашке културе, обичаја и традиције;
- Систематско богаћење речника влашког говора новим речима и изразима;
- Упознавање са варијантама влашког говора;
- Развијање способности ученика да разумеју конверзацију која се одвија на влашком језику;
- Развијање способности ученика да своја знања, мисли и осећања изражавају (усмено) влашким говором.
- Оспособљавање ученика да успешно примењују влашки говор у неким основним комуникацијским ситуацијама; Постављање питања и давање одговора на постављено питање;
- Упознавање народног стваралаштва Влаха кроз народне песме, приче, загонетке, итд.

Корелација са другим предметима : Српски језик, Ликовна култура, Музичка култура, Ваннаставне активности

Наставне теме	Обрада	Остали типови	Укупно -
ВЛАШКИ ГОВОР	5	5	10
КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	22	8	30
НАРОДНО СТВАРАЛАШТВО	5	5	10
ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ	12	10	22

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	ИСХОДИ	НАСТАВНИ САДРЖАЈИ
ВЛАШКИ ГОВОР	10	<ul style="list-style-type: none"> - Разликује говор који учи од других говора и језика; - разуме садржај прочитаног текста; - одреди субјекат и предикат; - одреди именице и глаголе; - одреди род и број именице - одреди облике глагола којим се изражава садашњост, прошлост и будућност; - Броји и записуј речима бројеве до 1000; - даље увежбава обрасце из претходног периода: именовање предмета и бића, исказивање особина предмета, бића, исказивање радње, објекта, намене, просторних односа, молбе и заповести 	<ul style="list-style-type: none"> - Glasu šī sluova; sluovilji štīmpujiće šī skrisā īn latinjicā. -Vuorbilji šī spusu īn vuorbā šī skris. Tjeksturlji īnpljinjiće ku sluovurj karje sā lukrā/tjeksturlji karje īs numiće dī śečit. Tjeksturlji vlasāšć skrisā or štāmpujiće prā latinjicā. Žukarij dī ljimbā. Vježbujitu dī analizā šī sintjezā; vježbujitu dī leksikā šī sintaksā; vježbujitu dī motuorjikā. Subjektu šī predikatu īn spus; Suoarta lu vuorbje: numiturilji šī verburlji. Numiturilji: ruodu šī numāru. Fuoarma lu verb: vrjeamja dī aku, vrjeamja śe a trjekut šī vrjeamja śe vinje. Numilji lu numjerj dīn suta adīntīnj.
КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	30	<ul style="list-style-type: none"> -препознаје гласове у говорном ланцу посебно оне којих нема у српском језику: ā, ī, ś, ž, dz=, акценат, ритам и интонацију научених речи и израза; - разуме говор наставника, кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама, које чује уживо или са записа; - разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поуке у вези са личним искуством и активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство и др); - развија способност и навику слушања са разумевањем; - негује технику гласног читања; - гласно чита кратке текстове познате садржине; - чита са разумевањем кратке писане и илустроване текстове у вези са познатим темама; 	<p>Vuorba dirigujiťā šī sluobīdā.</p> <p>Kriśala dīn gurā.</p> <p>Povāstujitu, propovāstujitu šī dāskrisu.</p> <p>Povāstujitu lu tjeckstu dī literaturā.</p> <p>Tjeksturlji dī dramā, dī dramaticizacīje, improvizacīja la scjenā.</p> <p>Realizacīja lu tjeckst la scjenā (dī dramā šī ku papuśā).</p> <p>Īngazdatu lu vorbarj: vježbilji dī leksikā šī sintaksā.</p> <p>Žuoaka īn vuorbā, dī ljimbā šī īn situacīje.</p> <p>Katatu la filmurj šī dusu īn tetatār.</p> <p>Dāskrisu dī bujedz šī žuoavinj.</p> <p>Situacījilji dī istinā šī simulirjiće.</p> <p>Kriśala dī askultat.</p> <p>Snimkurlji dī audio šī video.</p> <p>Žukarij dī luvat sama la askultat.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - самостални излаже у вези са обрађеном темом на визуелни подстицај – слика, низ слика, стрип-слике и без њега; усваја писмо влашког говора; - препознаје слова, написане речи и реченице које је усмено усвојио и поштује правописне знаке приликом читања; - препознаје граматичке елементе - користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације; - уме да одговара на постављена питања; - усмено изражава садржаје у вези са познатим темама, самостално или уз помоћ наставника; - уме да преприча краћи филм, или обрађени текст на основу датог плана; - на једноставан начин опише предмете и бића; - оствари комуникацију са саговорницима, размењује кратке информацје о познатим темама; - размењује са саговорницима неколико основних исказа у вези са конкретном ситуацијом; 	
<p>НАРОДНО СТВАРАЛАШТВО</p>	<p>10</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје риме, стих и строфе у познатој лирској песми; - разликује песму и причу; - одређује тему, место и време вршења радње у причи; - одређује позитивне и негативне особине јунака; - изражава своје мишљење о поступцима јунака песме и приче; - препознаје и разуме загонетку; - препознаје и разуме шта је басна; 	<p>Kîncîku: Kum vuorba o pazîm Puovasta dîn Omuolj: Puotopu Kîncîku: Vulpja Puovasta dî la Buor: Sorica vulpica Dîn Krajna –kîncîku: Frunză vjerdje jarbă djasă Kîncîsilji vlasăšc aljeasă dî nastavnjik îh rîndu ku anji lu škuolarj. Povješćilji vlasăšc aljeasă dî nastavnjik îh rîndu ku anji lu škuolarj. Šumjelšilji vlasăšc. Basnjilji vlasăšc. Aljeasă tjeksturj (kîncîse šî povješć) a lu autorj vlasăšc aj dî aku.</p>

<p>ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ</p>	<p>22</p>	<p>-има додир са предметима који чине материјалну компонентувлашке традиционалне културе; - рецитује и сценски прикаже влашке приче и легенда везане за основне празнике (Бадње вече, Божић, Ускрс); - укључи мануелне активности везане за верске празнике Влаха (цртање, фарбање јаја, прављење маске...); - заједнички прави илустровани материјал у вези са локалном влашком културом (албуми фотографија); - проналази адекватне влашке игре, песме или плес који иде уз верске или друга празнике; -</p>	<p>- Džiljilji marj, ađeturlji la (Krašunu, Sîntuoader, Pašćilji, Sîmc,...) - Stvarurlji ku karje sã askultã în ritualje dî dziljilji marj vlasãšć. - Žuokurlji vlasãšć. - Puortu lumnji vlasãsk. - Ađeturlji ku karje sã însamnã boćeadzu. - Nunta. - Zakuoanjilji la pomanã. - Stvarurlji karje îs o komponentã materijalizujitã în kultura Vlahilor.</p>
--	-----------	--	---

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА:

- Повезивање речи и слика, одговарање на једноставна питања у вези са текстом, извршавање прочитаних наредби.
- слушање и реаговање на команде наставника или са аудио-записа (устани, седи, ходај, скочи, играј... или: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску и сл.);
- вежбе слушања (према упутствима наставника или аудио-видео материјала повезати појмове у Радниј свесци);
- заједничко прављење илустрованих материјала (албума фотографија и сл.);
- рад у паровима, малим и великим групама (мини дијалози); мануелне активности (цртање, бојење, сецкање с маказама, прављење предмета од глиномала или теста и сл.).

4.	ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ	0	14	4											компетенција, -решавање проблема, вештина сарадње, -естетска компетенција
УКУПНО		2	30	2											

	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	ИСХОДИ
.	ВЛАШКИ ГОВОР	<p>Броји и записуј речима бројеве до 100;</p> <p>- даље увежбава обрасце из претходног периода: именовање предмета и бића, исказивање особина предмета, бића, исказивање радње, објекта, намене, просторних односа, молбе и заповести</p>
.	КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА	<p>препознаје гласове у говорном ланцу посебно оне којих нема у српском језику: њ, њ, њ, њ, дз, акценат, ритам и интонацију научених речи и израза;</p> <p>- разуме говор наставника, кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама, које чује уживо или са записа;</p> <p>- разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поуке у вези са личним искуством и активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство и др);</p> <p>- развија способност и навику слушања са разумевањем;</p>

	<p>НАРОДНО СТВАРАЛАШТВО</p>	<ul style="list-style-type: none"> - препознаје риме, стих и строфе у познатој лирској песми; - разликује песму и причу; - одређује тему, место и време вршења радње у причи; - одређује позитивне и негативне особине јунака; - изражава своје мишљење о поступцима јунака песме и приче; - препознаје и разуме загонетку; - препознаје и разуме шта је басна;
	<p>ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - има додир са предметима који чине материјалну компоненту влашке традиционалне културе; - рецитије и сценски прикаже влашке приче и легенда везане за основне празнике (Бадње вече, Божић, Ускрс); - укључи мануелне активности везане за верске празнике Влаха (цртање, фарбање јаја, прављање маске...); - заједнички прави илустровани материјал у вези са локалном влашком културом (албуми фотографија); - проналази адекватне влашке игре, песме или плес који иде уз верске или друга празнике; -

Међупредметна корелација: Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура, Математика, Грађанско васпитање и Пројектна настава

